

Aan de Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu
Mevrouw S.A.M. Dijkema
Postbus 20901
2500 EX Den Haag

Datum	10 februari 2017	Behandeld door
Ons kenmerk	3979778	Telefoonnummer
Onderwerp	Resultaat Wagenladingen Informatiesysteem 2016	

Geachte mevrouw Dijkema,

Raad van Bestuur

Bezoekadres
De Inktpot
Moreelsepark 3
3511 EP Utrecht

Postadres
Postbus 2038
3500 GA Utrecht

Met deze brief informeren Koninklijk Nederlands Vervoer (KNV), RailGood, DB Cargo, Brandweer Nederland en ProRail u over de voortgang van de informatievoorziening voor de belading van wagens op emplacementen, het Wagen-Lading Informatie Systeem (W-LIS). Dit in opvolging van onze brief van juni 2016 en de contacten die zijn geweest met uw Ministerie, waarin gezamenlijk is geconstateerd dat de informatie voldoende snel voorhanden is, maar de betrouwbaarheid zeker beter moet. Ook reageren we met deze brief op de bevindingen van de ILT hieromtrent.

Grote gezamenlijke inspanningen

Gezamenlijk met uw Ministerie onderschrijven wij het belang van een betrouwbare registratie van stoffen op emplacementen. Hierin lopen we als spoorsector voorop in Europa en ook ten opzichte van andere modaliteiten.

Gezien de ketenafhankelijkheid in het systeem tussen de registratie van wagens met gevaarlijke en van niet-gevaarlijke stoffen, is in 2016 de stuurgroep W-LIS opnieuw geformaliseerd. Aan deze stuurgroep neemt ook uw ministerie deel. In het W-LIS registreren de goederenvervoerders en ProRail ook de wagens met niet-gevaarlijke stoffen (ook wel niet-RID-wagens genaamd) op de opstelsporen van ProRail. Het belang van W-LIS wordt onderschreven door het hoogste niveau in onze organisaties en achterban. Zodoende is op directieniveau in de spoorsector intensief gestuurd op de betrouwbaarheid van de informatie in W-LIS. Daarbij hebben we met de prestatieregeling, waarover wij u eerder hebben geïnformeerd, een financiële stimulans gecreëerd om ook wagens met niet-gevaarlijke stoffen tijdig en juist in W-LIS te registreren. Dat is geen wettelijke verplichting, maar vanuit oogpunt van een efficiënte incidentbestrijding wel wenselijk. Hiermee is in 2016 een belangrijke extra stap gezet voor het verbeteren van een veilige en efficiënte incidentenbestrijding op het spoor.

Vanuit de stuurgroep zijn in 2016 aanvullend de volgende gezamenlijke acties geïnitieerd:

- Technische verbeteringen zijn doorgevoerd: de Digitale Rangeer Assistent (DRA-app) is verbeterd en robuustheid van de IT systemen is verhoogd;
- Representatieve en dagelijkse ProRail kwaliteitscontroles naar juiste en tijdige registratie van RID-wagens en niet RID-wagens en een analysesystematiek naar foutoorzaken en foutveroorzaker zijn ingericht conform sector brede afspraken;
- De goederenvervoerders en ProRail hebben een gestructureerde en continue kwaliteitsmanagementcyclus ingericht. Foutverificatie door vervoerders is daarbij ingevoerd;
- Verbeteringen in de operationele processen bij goederenvervoerders en ProRail zijn doorgevoerd.

De beschikbaarheid van informatie bij de brandweer is verbeterd. Als directies hebben we hier intensief op gestuurd. Daar waar nodig zijn ook personele wijzigingen doorgevoerd, om te komen tot betere prestaties. Er is voor zeker €6,2 miljoen geïnvesteerd aan ICT verbeteringen, €200.000 voor het realiseren van systeeminterfaces en aan €300.000 voor het doorvoeren van procesverbeteringen. Daarboven op komen nog private investeringen van individuele vervoerders. Verschillende crash room sessies met specialistische en operationele vertegenwoordigers van ProRail en vervoerders zijn georganiseerd om met elkaar op emplacementniveau te komen tot grondige probleemanalyses die hebben geleid tot effectieve verbetermaatregelen. Door gestructureerd operationeel en strategisch overleg zijn de prestaties en voortgang van verbetermaatregelen doorlopend gemonitord. Daarbij hebben we verdere verbeteringen in het ketenafhankelijke proces gezocht, vastgesteld en geïmplementeerd. De stuurgroep is gezamenlijk van mening dat in 2016 geen kans onbenut is gelaten om de resultaten van W-LIS te verbeteren. Deze visie wordt onderschreven door Brandweer Nederland, zoals blijkt uit bijgevoegde brief.

Al deze maatregelen hebben geleid tot een belangrijke stap voorwaarts in de beschikbaarheid en het gebruik van het informatiesysteem. De beoogde doelstelling voor de tijdige en juiste registratie van wagens met gevaarlijke stoffen is eind 2016 desalniettemin niet behaald. Dat betreuren wij zeer, en de situatie vereist dus aanvullende actie van ons allen.

Behaalde resultaten

Op basis van onze steekproeven bedraagt het behaalde resultaat eind 2016 77% voor alle wagens en 79% de wagens met gevaarlijke stoffen. Dit is onvoldoende. Dit percentage is op basis van steekproeven op wagniveau, daar waar ILT registreert op spoorniveau. ProRail meet op wagniveau om individuele wagens naar vervoerders te kunnen herleiden en zo nodig hierop bij te sturen. Deels komen de achterblijvende resultaten doordat de aanvullende maatregelen niet altijd tot een *direct* zichtbare verbetering leiden. Cultuurveranderingen kosten tijd. Het inrichten van een goed en gedragen continu verbetermanagementproces met de daarbij behorende representatieve kwaliteitscontroles en vaak gezamenlijke en grondige root cause analyses kosten eveneens doorlooptijd. Eenmaal goed ingericht, genereerde dit proces steeds weer aanvullende verbetermaatregelen. Het huidige ketenproces blijkt kwetsbaar. Een aanstaande systemsprong is een belangrijk onderdeel om structureel 100% te behalen. Deze systemsprong wordt in deze brief nader toegelicht.

Intensivering gezamenlijke inspanningen

De gezamenlijke inspanningen worden in 2017 onverminderd en geïntensiveerd voortgezet. Dit gebeurt door:

- Realisatie van nog ontbrekende koppelingen tussen de ICT systemen van alle goederenvervoerders en ProRail, toevoeging van extra functionaliteiten aan de ICT systemen van alle goederenvervoerders en ProRail en verbinding maken met de systemen van de brandweer;
- Accentverschuiving van een projectmatige aanpak naar verbetering door de lijn;
- Gefocusseerde operationele sessies tussen ProRail en goederenvervoerders organiseren voor het nader identificeren en doorvoeren van verbeterpotentieel;
- Uitvoering geven aan de ingerichte kwaliteitsmanagementsystemen;
- Cultuurwijzigingen door continu managementtoezicht, coaching en (her)instructie van uitvoerend management en personeel en continue sturing op en feedback loops voor verbetering;
- Significante en structurele financiële inspanningen van goederenvervoerders om te voldoen aan de vrijwillige afspraak tot registratie van niet-gevaarlijke goederen in W-LIS.

Verdere investeringen ter hoogte van circa €8 mln en systeemsprong

In 2016 is ook gestart met een traject voor middellange termijn verbeteringen via een systeemsprong. Hier worden de informatiesystemen Online Vervoer Gevaarlijke Stoffen (OVGS) voor het doorgaande treinverkeer geïntegreerd met W-LIS. Hiermee wordt een belangrijke stap gemaakt in het automatiseren van processen, waarmee een hoge mate van betrouwbaarheid kan worden bereikt. Vooruitlopend op Europese initiatieven wordt het systeem voorbereid om informatie met hulp van andere technologieën te verkrijgen en verrijken (GPS, RFID, smart camera's en sensoren voor het herkennen van wagennummers en GEVI UN info/big data).

Aanvullende maatregelen door ProRail

Aanvullend op deze gezamenlijke inspanning heeft de directie ProRail aangegeven vanuit haar rol als infrastructuurbeheerder de ILT intensiever te willen ondersteunen in haar handhavende verantwoordelijkheid. De ILT wordt ook uitgenodigd om aan te sluiten bij de bijeenkomsten van de stuurgroep. ProRail constateert dat enkele goederenvervoerders de grote inspanningen van de sector in negatieve zin beïnvloeden. ProRail vindt dat niet acceptabel. Daar waar partijen onvoldoende inspanningen verrichten om te komen tot een goede registratie waar deze wettelijk wel verplicht¹ is, zal ProRail op directieniveau deze partijen daar formeel toe oproepen. Indien dat niet leidt tot verbeterde prestaties, onderzoekt ProRail de mogelijkheid om deze specifieke vervoerders tijdelijk de toegang tot het spoor te ontfemen, uiteraard op een proportionele en redelijke wijze. Als laatste zal ProRail onderzoeken in hoeverre het elektronisch markeren van wagons of ladingen door bijvoorbeeld RFID tags in de toekomst haalbaar is, en eventueel zelfs op korte termijn een verplichting voor vervoerders kan zijn. De resultaten hiervan worden eind van dit kwartaal verwacht.

¹ Juiste registratie van wagens met gevaarlijke stoffen is wettelijk verplicht. Registratie van niet gevaarlijke stoffen is vrijwillig en voor vervoerders op eigen kosten.

Tot slot

Samenvattend constateren wij gezamenlijk dat ondanks onze inspanningen de resultaten achterblijven. Dat betekent dat we als sector aanvullende maatregelen blijven nemen om alsnog de gewenste resultaten te behalen. Onze ambitie blijft om met behulp van een tijdige, juiste en complete aanlevering van beladinggegevens een veilige en effectieve incidentenbestrijding te borgen. We hebben er vertrouwen in dat dit ons in 2017 gaat lukken.

Met vriendelijke groet,

Namens de Stuurgroep W-LIS
John Voppen, COO ProRail

Stuurgroepleden:

- Raoul Oomen en Jelle Rebbers namens DB Cargo
- Hans-Willem Vroon namens RailGood
- Aart Klompe namens KNV Railgoederenvervoer
- Nico Moes namens Brandweer Nederland
- Roel Salden, Hugo Jan Doeleman, Saskia Tooten en Marcel van Brussel namens ProRail
- Uw ministerie neemt ook deel aan de stuurgroep overleggen